

SURETU EN NURË

KAPTINA 24

E zbritur në Medinë, pas sures El Hashru, ajete: 64

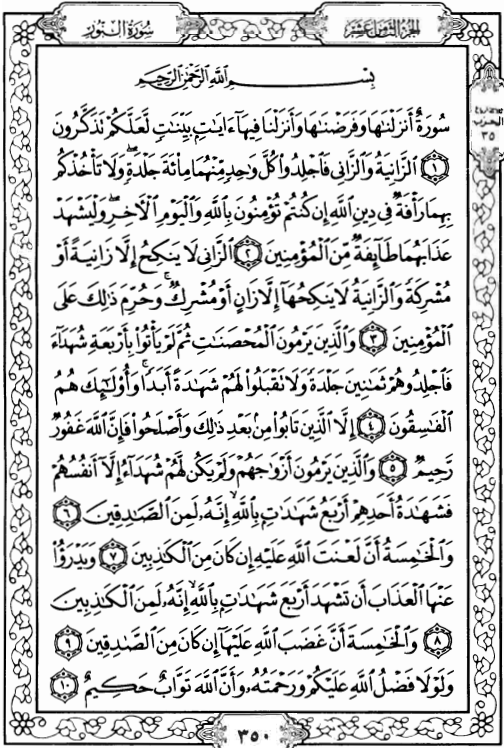
Kjo kaptinë e shpallur në Medinë përmbledh rregulla e dispozita të ligjit islam, përmbledh rregulla të një orientimi të drejtë të jetës të bazuar në themele të një morali të shëndoshë. Shqyrton çështje me karakter të përgjithshëm, e edhe asosh me karakter të veçantë dhe besimtarët i udhëzon t'u përmbahen atyre.

Në ajetet e kësaj kaptine janë dhënë sqarime për disa norma edukative, të cilave besimtarët duhet t'u përmbahen si në jetën e tyre individuale, ashtu edhe në jetën e përbashkët shoqërore si: leja për të hyrë në shtëpitë e familjeve të tjera, të përmbajturit nga shikimi i pjesëve të mbuluara e të palejuara të trupit, ruajtja e nderit dhe e moralit, mospërzierja e burrave, me gra të huaja, shembëlltyra e familjes dhe e shtëpisë së myslimanit, sa i përket nderit e pastërtisë, dhe zbatimi i dispozitave të Allahut.

Familja si celulë e bashkësisë së gjerë ka rëndësi të madhe në rolin e saj edukativ, andaj edhe parashtrohen këto rregulla të parimit islam.

Për ta ruajtur pastërtinë, nderin, autoritetin e familjes myslimane, janë përcaktuar normat e masave ndëshkuese kundër atyre që bëjnë zina, që trillojnë shpifje kundër njerëzve të pafajshëm, kundër bashkëshorteve të veta etj. E grave të ndershme u jepen udhëzime se si duhet të ruajnë krenarinë e tyre duke i mbajtur të mbuluara pjesët më të ndijshme të trupit. Halifi i dytë i myslimanëve, Ymeri i Hatabit u pat shkruar banorëve të qytetit Kufa, që këtë kaptinë t'ua mësojnë grave.

Quhet: “Suretun Nuri” - kaptina e dritës, ngase rregullat dhe dispozitat e ligjit islam, normat edukative, të cilat ngrisin lartë vlerën e njeriut, të radhitura në këtë kaptinë, janë rreze e shkëndijes së dritës së dhuruar prej Allahut të madhëruar, pra është dritë për të gjithë ata që i përqafojnë këto rregulla.

SURETU EN NURË

Me emrin e Allahut, Mëshiruesit,
Mëshirëbërësit!

1. (Kjo është) Kaptinë të cilën Ne e shpallëm dhe Ne e bëmë detyrim të domosdoshëm (zbatimin e dispozitave që theksohen në të) dhe Ne parashtruam në të argumente të qarta në mënyrë që të merrni

* "Suretun" do të thotë pozitë, vend, famë e lartë, beden i lartë; kështu quhen të gjitha kaptinat e Kur'anit. E tillë është edhe kjo. Vet fillimi i kësaj me këtë emër tërheq vërejtjen se duhet kushtuar vëmendje të posaçme përmbajtjes së saj dhe dispozitave të shariatit islam që janë shprehur në të.

"Zinaja" - prostitucioni, kurvëria është një prej veseve më të shëmtuara që rënon në themel qytetërimin e një bashkësie njerëzore, andaj feja ka paraparë masa të repta ndëshkuese kundër bartësve të kësaj dukurie, e me qëllim të formimit të individëve me moral të lartë e të pastër, të cilët do ta përbëjnë një bashkësi të lumtur me virtyte shumë të larta.

Masa ndëshkuese nuk është kurrfarë imponimi prej shariatit islam. Masa ndëshkuese kundër lavirit dhe lavires, të theksuar në këto ajete, ka të bëjë me të pamartuarit. Pjesëmarrja e një numri të popullit gjatë zbatimit të masës ndëshkuese ka për qëllim poshtrimin e të tillëve, përhapjen e turpësisë së tyre dhe largimin e të tjerëve nga vepra e tillë e ndyrë.

Masa ndëshkimore kundër atyre që u shpifin grave të ndershme për ndonjë vepër të tillë, ka për qëllim ruajtjen e nderit të grave të ndershme dhe pengimin e shpifjeve të tilla.

mësim.

2. (dispozitë obliguese është që) Laviren dhe lavirin t'i rrahni, secilin prej tyre me nga njëqind të rëna, dhe në zbatimin e dispozitave të Allahut mos u tregoni zemërbutë ndaj atyre dyve, nëse jeni që besoni Allahut dhe botës tjetër. E gjatë zbatimit të ndëshkimit ndaj tyre, le të jenë të pranishëm një numër besimtarësh.

3. Laviri nuk do të duhej të martohej me tjetërkë, pos me ndonjë lavire ose idhujtare, e lavirja me të nuk do të duhej të martohet kush, pos ndonjë lavir o idhujtarë. Ajo (kurvëria ose martesa me të) është e ndaluar për besimtarët.

4. Edhe ata të cilët bëjnë shpifje për gratë e ndershme dhe nuk sjellin katër dëshmitarë, t'i rrahni ata me nga tetëdhjetë të rëna dhe atyre mos u pranoni dëshminë më kurrë. Të tillët janë të pabesueshëm.

5. Me përjashtim të atyre që më vonë pendohen dhe përmirësohen, vërtet Allahu është që shumë falë e mëshiron.

6. Ndërsa ata të cilët shpifin për gra të veta dhe nuk kanë dëshmitarë tjetër përveç vetes dëshmimi i çdonjërit prej tyre është: të betohet katër herë në Allahun se ai e thotë të vërtetën.

7. E pesta (herë e betimit) është: mallkimi i Allahut qoftë mbi të, nëse ai gënjen.

8. E nga ajo (gruaja e shpifur) largohet dënimi, nëse katër herë betohet në Allahun se ai (shpifsi) gënjen.

9. E pesta herë e betimit të jetë që ta godis hidhërimi i Allahut, atë (gruan) nëse ai, ka qenë i vërtetë.

10. Dhe sikur të mos ishte dhurata dhe mëshira e Allahut ndaj jush (ju do të mbarojshit). Pa dyshim Allahu pranon pendimin është i gjithëdijshtëm.*

11. S'ka dyshim se ata që trilluan shpifjen, janë një grup prej jush. Ju mos e merrni atë si ndonjë dëm për ju, përkundrazi, ajo do të jetë në dobinë tuaj. Secilit prej tyre do t'i takojë dënimi sipas pjesëmarrjes në mëkat, e atij prej tyre që e barti pjesën e madhe (të shpifjes) i takon dënim i madh.

12. E përse kur e dëgjuan atë (shpifje) besimtarët dhe besimtarët të mos mendoni të mirën si për vete dhe të thonin: "Kjo është shpifje e qartë?!"

13. Përse ata nuk i sollën katër dëshmitarë për këtë? E derisa nuk sollën dëshmitarë, ata pra te Allahu janë mu gjenjshtarët.

14. E sikur të mos ishte mëshira e Allahut dhe mirësia e Tij ndaj jush, në këtë dhe në botën tjetër, ju do t'ju kapte dënim shumë i madh për shkak të asaj në të cilën u hudhët.

15. Kur ju atë (shpifjen) e përcollët me gjuhën tuaj dhe për atë që nuk kishte kurrëfarë dije folëshit duke menduar se ajo ishte imtësi e parëndësishme, ndërsa te Allahu ajo është e madhe.

16. E përse, kur e dëgjuan atë, nuk thate: "Ne nuk na takon të flasim për këtë. I lartë je Ti, kjo është shpifje e madhe!"

17. Allahu ju këshillon që një gjë e tillë të mos përsëritet kurrë, nëse jeni besimtarë të denjë.

18. Allahu sqaron për ju argumentet, sepse Ai është i dijshtëm e i urtë.

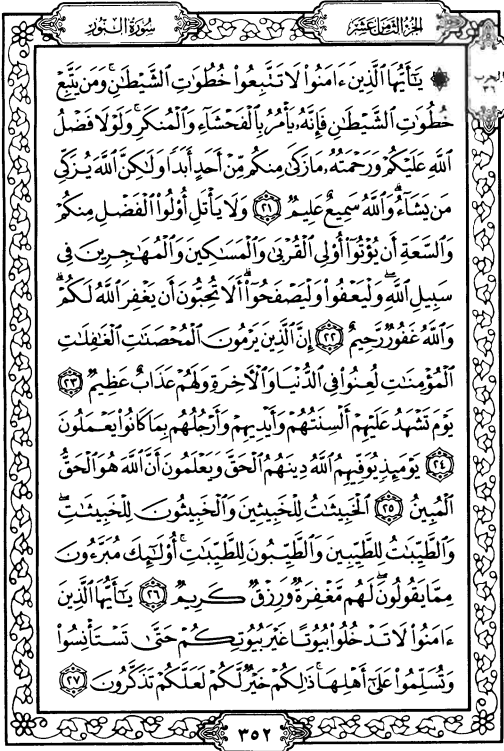
Porosia për të mos u martuar me gruan ose burrin e pamoralshëm ndihmon pastrimin e bashkësisë prej individve të tillë. Gjithashtu betimi i paraparë në mes të bashkëshortëve, kur ata shpifin për njeri-tjetrin, është mëshirë dhe urtësi e madhe prej të lumit Zot, në mënyrë që të mos psojë i pafajshmi.

* Në një udhëtim të Pejgamberit me shokët për në luftë kundër fisit Beni Mustalik, si duket në vitin e pestë hixhrije, ai kishte marrë me vete edhe bashkëshorten Ajshen. Në një vendpushimi, ajo largohet për nevojë dhe pasi që kthehet, vëren se e kishte humbur qaforen, andaj kthehet ta kërkojë. Ishte natë dhe ajo vonohet derisa e gjen, e kur kthehet te devja në të cilën e kishte vendin dhe plaçkat e veta, nuk i gjen aty. Ata ishin nisur duke menduar se Ajshja ishte në vendin e vet. Ajo mbetet në rrugë; pas pak vjen Safan ibn Muattal Eselemi që ishte në prapavijë të ushtrisë. E hip në deve dhe e arrin karvanin. Hipokritët, në krye me Ubej ibni Selulin shfrytëzojnë rastin e kësaj ngjarjeje dhe përhapin lloj-lloj fjalësh. Në këtë valle të shpifjes hidhen edhe disa myslimanë.

19. Ata, të cilët dëshirojnë që te besimtarët të përhapet imoraliteti, ata i pret dënim i dhembshëm në këtë dhe në botën tjetër. Allahu di (të fshehtat) e ju nuk dini.

20. Sikur të mos ishte mirësia e Allahut ndaj jush dhe mëshira e Tij, (do ta përjetoshit menjëherë dënimin), po Allahu është shumë i butë, i mëshirshëm.*

21. O ju të cilët besuat, mos shkoni gjurmëve të djallit, pse kush ndjek gjurmët e djallit ai urdhëron për të shëmtuara e të irituara, e sikur të mos ishte mirësia e Allahut ndaj jush dhe mëshira e Tij, askush prej jush nuk do të pastrohej kurrë (prej mëkatesh), por Allahu e

pastron atë që do Ai. Allahu dëgjon e di.

22. Të ndershmit dhe të pasurit nga ju, të mos betohen se nuk do t'u, japin të afërmeve, të varfërve dhe atyre që për hir të Allahut lanë vendlindjet e tyre, po le t'ua falin (*gabimin*) dhe mos t'ua zënë për të madhe. A nuk dëshironi që Allahu t'u falë ju? Allahu falë dhe mëshiron shumë.

23. Vërtet, ata që akuzojnë gratë e ndershme, besimtare të pafajshme, janë të mallkuar në këtë botë dhe në botën tjetër dhe ata i pret një dënim shumë i madh.

24. Në atë ditë kur dëshmojnë kundër tyre gjuhët e tyre, duart dhe këmbët e tyre për atë që ata kanë punuar.

25. Atë ditë Allahu ua plotëson shpërblimin e merituar, e ata e dinë se Allahu është Ai i vërteti, i qarti në drejtësi.

26. Të këqijat (*gra ose fjalë*) janë për të këqinjët edhe të këqinjët janë për të këqijat, ndërsa të ndershmet janë për të ndershmit edhe të ndershmit janë për të ndershmet. Ata janë të pafajshëm nga ajo që u thonë atyre. Ata kanë falje të madhe dhe furnizim të begatshëm.

27. O ju që besuat, mos hyni në shtëpi të huaja pa kërkuar leje dhe pa përshëndetur njerëzit e saj. Kjo është më mirë për ju në mënyrë që të merrni mësim.

Zoti xh. sh. shpall këtë pjesë të Kur'anit për pafajësinë e Ajshes, i ngrit autoritetin duke shpallur ajete rreth pastërtisë së saj, ua tërheq vërejtjen myslimanëve që lejuan përhapjen e shpifjes së tillë, pse nuk u ndalën të mendonin se a do të bënin edhe ata vetë një punë të tillë. Gruaja e Ebi Ejub El Ensariut i paska thënë burrit të vet: Dëgjove ç'po flitët për Ajshen? Ai i paska thënë, po, edhe më pas e kishte pyetur: A do të kishe bërë ti, oj shoqja ime, një punë të tillë? Ajo qenka përgjigjur: Jo kurrë vallahi! nuk do të kisha bërë, atëherë qenka gënjeshtër e trilluar prej munafikëve - i thotë Ebu Ejubi.

Pejgamberit Ebu Bekrit, Ajshes dhe Safvanit, të cilët ishin më të goditurit në atë shpifje, Kur'ani u thotë të mos brengosen se ajo nuk është në dëm të tyre, po në dëm të munafikëve, të cilët për këtë shpifje vuajtën dënimin në këtë botë e do ta vuajnë edhe në botën tjetër.

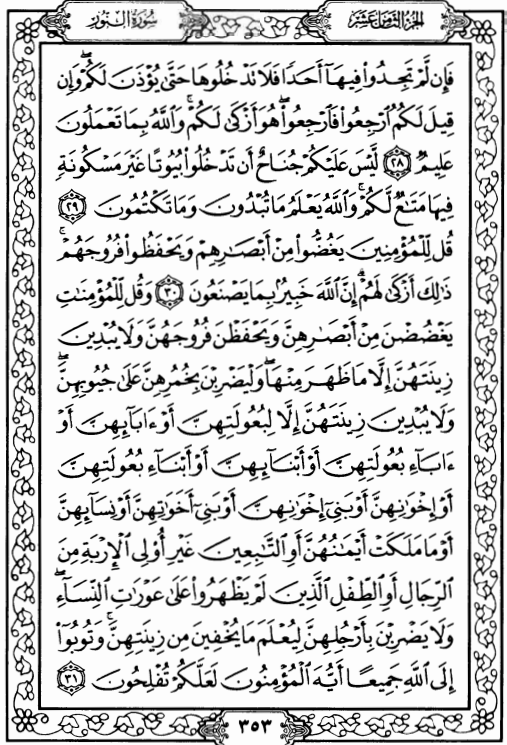
Myslimanët qortohen përse lejuan një përhapje të shpifjes së tillë, pse disa prej tyre edhe përgojan dhe pse e zënë këtë punë si asgjë. U tërhiqet vërejtja që të marrin mësim dhe përvojë se si munafikët, kundërshtarët e tyre, dëshirojnë të njollosin bashkësinë e myslimanëve me punë të këqia.

28. Po nëse nuk gjeni aty asnjë, atëherë mos hyni në to derisa t'u jepet leje, e nëse u thuhet kthehuni, ju pra ktheni. Kjo është më e ndershme për ju. Allahu di çdo gjë që veproni ju.

29. Nuk është për ju ndonjë mëkat, nëse hyni në shtëpi të pabanuara, e që në to keni ndonjë përfitim. Allahu e di atë që e shfaqni haptas dhe atë që e mbani fshehtë.

30. Thuaju besimtarëve të ndalin shikimet e tyre, të ruajnë pjesët e turpshme të trupit të tyre se kjo është më pastër për ta. Allahu është i njohur hollësisht për atë që bëjnë ata.

31. Thuaju edhe besimtarëve të ndalin shikimet e tyre, të ruajnë pjesët e turpshme të trupit të tyre, të mos zbulojnë stolitë e tyre përveç atyre që janë të dukshme, le të vejnë shamitë mbi krahrorin e tyre dhe të mos ua tregojnë bukuritë e tyre askujt përveç burrave të vet, babajve të vet ose babave të burrave të vet, djemve të vet ose djemve të burrave të vet, vëllezërve të vet ose djemve të vëllezërve të vet, apo djemve të motrave të veta, ose grave të tyre (që u përmenden) dhe robreshave, të cilat i kanë në pronësinë e tyre, ose shërbetorëve nga meshkujt të cilët nuk ndiejnë nevojë për femrat ose

fëmijët që nuk kanë arritur pjekurinë për gra. Le të mos kërcasim me këmbët e tyre për të zbuluar fshehtësinë nga stolitë e tyre. Pendohuni të gjithë te Allahu, o besimtarë, në mënyrë që të gjeni shpëtim.

32. Dhe martoni të pamartuarat (të pamartuarit) edhe robërit e robëreshat tuaja që janë të ndershëm e të ndershme. Nëse janë të varfër, Allahu i begaton nga mirësitë e Tij, Allahu është bujar i madh, i gjithdijshëm.

* Ruanu e mos u mashtroni nga ngacmimet që ua bën dreqi, sepse ai çdo herë përpiqet t'ju shpjerë në punë, të pamoralshme, pra kërkoni ndihmën e Zotit, se vetëm Ai mund t'ju shpëtojë prej punëve të liga.

Ebu Bekri e kishte të afërt Mistahin dhe gjithmonë e kishte ndihmuar. Kur ndodhi shpifja rreth Ajshes, edhe Mistahi ishte përzier në përgojime. Atëherë Ebu Bekri betohet se më nuk do ta ndihmojë atë. Kur shpallet ajeti, i cili urdhëron që të mos betohen njerëzit e ndershëm e të pasur për të mos u dhënë më të afërmeve etj., Ebu Bekri pendohet e thotë: unë dëshiroj të më falë Allahu, pra do ta ndihmoj Mustahun. Në këtë ajet thuhet: njerëzit e ndershëm, e aludohet në Ebu bekrin. Ky vlerësim prej Zoti xh. sh. është lavdatë e madhe për Ebu Bekrin.

Të mallkuar janë ata që trillojnë shpifje ndaj grave të pafajshme. Fjalët e këqia buronë prej të këqinjve e të mirat prej të mirëve. Vetëm njerëzit e pamoralshëm anojnë kah të pamoralshmet, e të ndershmit anojnë kah të ndershmet. Të ndershmet dhe të ndershmit janë larg shpifjeve, të cilat u kurdisin armiqtë. Ajshja ishte bashkëshortja e njeriut, e krijesës, e Pejgamberit më të lavdishëm, andaj për të mirin është e mira - Ajshja.

Regullat e parashtuara në disa ajete rreth vizitave që iu bëhen familjeve, kanë për qëllim edukimin e myslimanëve në atë mënyrë që mos të mbetet vend për dyshim e këtë ta shfrytëzojnë armiqtë. Pastaj, vazhdojnë udhëzimet për ruajtjen e moralit e të nderit siç janë: mossikimi i grave të huaja, mosbulimi i pjesëve të palejueshme të grave etj.

33. E ata që nuk kanë mundësi martesë, le të përmbahen derisa Allahu t'i begatojë me të mirat e veta. E ata që i keni në pronësinë tuaj dhe kërkoni prej jush t'i lironi në bazë të kompenzimit, atëherë ua bëni këtë të mundshme me marrëveshje, nëse e dini se janë të besueshëm dhe jepnu nga pasuria që u ka dhënë Allahu juve. Mos i detyroni robreshat tuaja të bëjnë imoralitet, e për shkak të ndonjë fitimi të kësaj bote, derisa ato dëshirojnë të jenë të pastra. E kush i detyron me dhunë të bëjnë atë, Allahu i falë ato pas atij detyrimi. Allahu falë dhe është mëshirues.

34. Ne u kemi shpallë juve argumente të qarta dhe shembuj nga ata që ishin para jush, e edhe këshillë për të ruajturit.*

35. Allahu është dritë (ndriçues, udhëzues), e qiejve e i tokës. Shembulli i dritës së Tij i gjason kandilët të vendosur në një zgavër të errët. Kandili gjendet brenda një qelqi si të ishte yll flakërues e që ndizet prej (vajit të) një druri të bekuar, prej ullirit që nuk mund të quhet as i lindjes e as i perëndimit, e vaji i tij ndriçon pothuajse edhe pa e prekur zjarri. Dritë mbi dritë. Allahu udhëzon kah drita e Vet atë që do Ai. Allahu sjell shembuj për njerëzit. Allahu çdo gjë di shumë mirë.

36. (ajo dritë) Është në shtëpitë (xhamitë) që Allahu lejoi të ngriten, e që në to të përmendet emri i Tij, t'i bëhet lutje Atij mëngjes e mbrëmje.

37. Ata janë njerëz që nuk i pengon as tregtia e largët e as shitblerja në vend për ta përmendur Allahun, për ta falur namazin dhe për ta dhënë zeqatin, ata i frikësohen një dite kur do të tronditen zemrat dhe shikimet.

38. (ata i luten) që Allahu t'i shpërblejë më së miri për atë që punuan dhe për t'ua shtuar të mirat nga Ai. Allahu e dhuron pa masë atë që do.

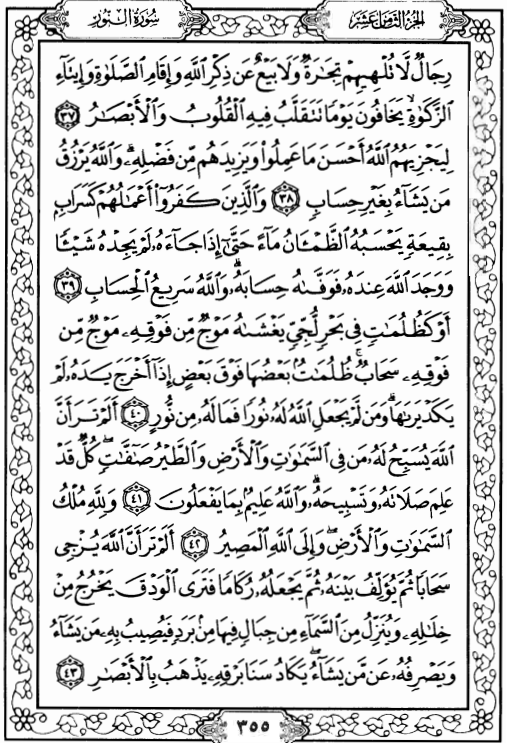
39. E veprat e atyre që nuk besuan janë si valët (nga rrezet e diellit) në një rrafshinë ku i etshmi mendon se është ujë derisa kur t'i afrohet atij nuk gjen asgjë, por aty e gjen Allahun dhe Ai do t'ia japë llogarinë e tij. Allahu është i shpejtë në llogaritje.

40. Ose (veprat e tyre) janë si errësirat në det të thellë të cilin e mbulojnë valë mbi valë dhe mbi ato retë e dendura, pra, errësira njëra mbi tjetrën sa që nuk mund ta shohë ai as dorën e vet. Atij të cilit Allahu nuk i jep dritë, ai nuk ka për të pasur dritë.

41. A nuk e di për Allahun se Atij i lutet kush është në qiej e tokë, madje edhe shpezët krahapura. Të gjithë e dinë dhe janë të udhëzuar për lutje ndaj Tij dhe për madhërimin ndaj Tij. Allahu e di ç'punojnë ata.

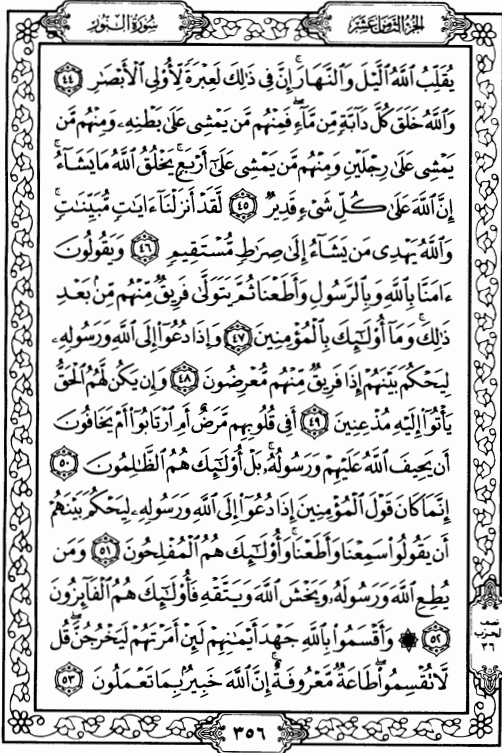
Frika nga varfëria për t'u martuar e krijuar familje, nuk është e rrugës. Allahu ndihmon kushtet jetësore të çdo bashkëshorti e nëse ngjan të mungojnë kushtet për martesë të menjëhershme, të tillët duhet të kenë durim dhe të ruhen prej punëve të pamoralshme, derisa t'u ofrojë Zoti ndihmën e vet.

Institucionin e skllavërisë nuk e shpiku feja islame, atë e gjeti rregull të kahmotshme të atyre shtresave shoqërore. Feja islame menjëherë parashtrroi rregulla, sipas së cilave robërit do të lirohen. Një prej tyre është edhe ky që përmendet në këto ajete. Robi paraqet kërkesën te zotëriu i vet për liri në bazë të një kompensimi . Robi do të përpiqet ta sigurojë atë sasi të kompensimit e të lirohet. Zotëriu e ka për detyrë që t'i ndihmojë edhe ai në sigurimin e pjesës së nevojshme.

42. Vetëm i Allahut është i tërë sundimi i qiejve e i tokës dhe vetëm te Ai është e ardhja.

43. A nuk e ke parë se si Allahu drejton retë, pastaj i bashkon, i bënë grumbull ato dhe atëherë e sheh shiun se si rrjedh prej tyre. Ai lëshon prej së larti, nga retë e mëdha si kodra breshër dhe me te goditë këdo, e ia largon atij që do. Shkëlqimi i vetëtimës së dritës së resë gati se s'të merr të të parit.

44. Allahu bënë rrotullimin e natës e të ditës dhe në të gjitha këto ka fakte për ata që kanë të parit të shëndoshë.

45. Allahu krijoi secilën gjallesë prej një uji, e prej tyre ka që ecin rrëshqitas në barkun e vet, ka që ecin në të dy këmbët e edhe asosh që ecin në të katër këmbët. Allahu krijon çka të dojë, pse vërtet Allahu ka mundësi për çdo gjë.

46. Ne kemi shpallur argumente të qarta, e Allahu vë në rrugën e drejtë të atë që do.

47. Ata (*hipokritët*) thonë: “Ne i kemi besuar Allahut, të dërguarit të Tij dhe u jemi bindur. Por pas asaj një grup prej tyre zbrapsën. Të tillët nuk janë besimtarë.

48. E kur thirrën që ndërmjet tyre të gjykojë Allahu dhe i dërguari i Tij, një grup prej tyre nuk i përgjigjen asaj.

49. Po nëse është që e drejta u takon atyre (*në atë gjykim*), ata i shkojnë atij të bindur e me respekt.

50. A thua janë të sëmurë në zemrat e tyre apo mos dyshojnë (*në të dërguarin*) ose mos frikësohen se Allahu dhe i dërguari i Tij do të gjykojnë padrejt kundër tyre? Por jo, ata vet janë zullumqarë.

51. Kur thirrën besimtarët për gjykim ndërmjet tyre te Allahu dhe te i dërguari i Tij, e vetmja fjalë e tyre është të thonë: “Dëgjua dhe respektua!” Të tillët janë ata të shpëtuarit.

52. Kush respekton Allahun dhe të dërguarin e Tij, i ka frikën Allahut dhe i përmbahet udhëzimit të Tij, të tillët janë ata që do të arrijnë atë që dëshirojnë*.

53. Ata (*hipokritët*) betohen me një betim të fortë në Allahun se sikur t’i urdhëroshë ti, ata gjithsesi do të dilnin (*për në luftë*). Thuaj: “Mos u betoni!” Bindja është e ditur, (*ju vetëm me gojë thoni e jo me zemër*). S’ka dyshim, Allahu hollësisht di çka veproni.

* Sipas Taberisë, interpretues i njohur i përmbytjes së Kur’anit: drita e përmendur është Kur’ani në zemrat e atyre që i besuan, e për ta kuptuar njerëzit më lehtë, Zoti sjell shembullin e një drite të shkëlqyer, të cilën ata e fitojnë përmes mjeteve më të mira për ndriçim siç ishte kandili, qelqi, vaji etj.

Zemra e besimtarit është e shndritur me ajete të Kur’anit dhe me argumente të tjera sikurse vrima në të cilën është vënë drita e ndezur mes atij qelqi që flakëron prej dritës së kandilit. Argumentet e Zotit janë aq shumë të qarta për ata që mendojnë thellë e i studiojnë, sa që drita e tyre e kthjellët do të mjaftonte, edhe sikur të mos e përforconte Zoti atë dritë me shpalljen e Kur’anit. Mirëpo, me shpalljen e Kur’anit, Zoti ndriçoi aq fort zemrat sa që bestytine nuk u mbeti vend.

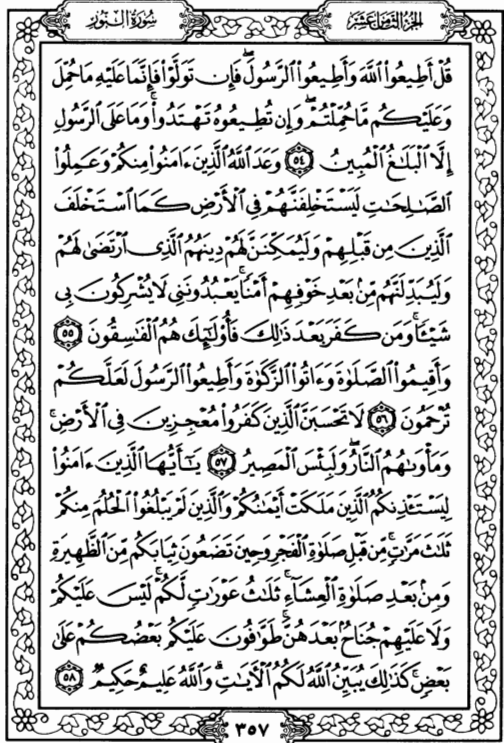
54. Thuaj: “Respektone Allahun, respektone të dërguarin!” Nëse ata refuzojnë atëherë atij i takon përgjegjësia me çka është i ngarkuar ndërsa juve përgjegjësia me çka jeni të ngarkuar, nëse i bindeni atij, atëherë keni gjetur të vërtetën. I dërguari ka obligim vetëm komunikimin e qartë.

55. Atyre nga mesi i juaj të cilët besuan dhe bënë vepra të mira Allahu u premtoi se do t’i bëjë zotërues në atë tokë ashtu si i pat bërë zotërues ata që ishin para tyre dhe fenë të cilën Ai e pëlqeu për ta, do ta forcojë, e në vend të frikës Ai do t’u dhurojë siguri. Ata më adhurojnë Mua e nuk më shoqërojnë asgjë. E kush edhe pas kësaj mohon, të tillët janë ata më të prishurit.

56. Falni rregullisht namazin, jepni zeqatin dhe respektoni të dërguarin në mënyrë që të mëshiroheni.

57. Kurrsesi mos mendo se janë të pathyeshëm në këtë jetë ata që nuk besuan. Vendi i tyre është zjarri e sa përfundim i keq është ai.

58. O ju të cilët besuat, ata të cilët i keni në pronësinë tuaj (shërbëtorët) dhe ata që nuk kanë arritur moshën e pjekurisë, duhet të kërkojnë leje prej jush (për të hyrë te ju) në tri kohë: para namazit

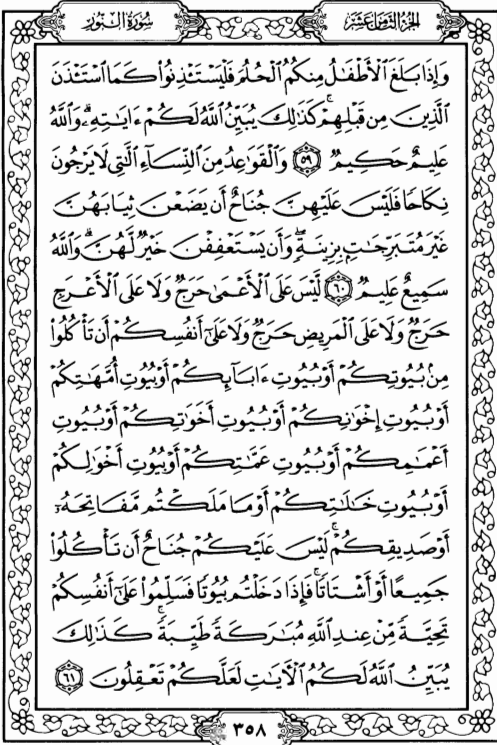
të sabahut, në kohën e drekës kur i hiqni rrobat tuaja (për të pushuar) dhe pas namazit të jacisë, që të tria këto kohë janë kur ju nuk jeni të veshur. Pos atyre tri kohëve nuk është mëkat as për ju as për ata, të vizitoni njëri-tjetrin. Kështu Allahu ua sqaron argumentet e veta. Allahu është i dijshtëmi i urti.

Drita e besimit manifestohet pandërprerë prej besimtarëve nëpër xhamitë e shtëpitë e tyre, duke mos u shmangur nga zbatimi i detyrimeve dhe as përpjekjeve të përditshme të tyre për gjallërim.

Veprat e jobesimtarëve janë vetëm formale, janë artificiale, janë mashtroese sikundër valët që duken prej rrezeve të forta të diellit në ndonjë rrafshinë si të ishte ujë, e në realitet nuk janë asgjë. Janë aq shumë të humbur në errësirën e injorancës, sa që nuk e shohin as veten; pra janë të verbër.

Në disa nga këto ajete përshkruhet fuqia e pakufishme e Zotit xh. sh., e cila manifestohet përmes dukurive të llojlojta siç është shiu, ndërrimi i natës e ditës, krijimi i qenieve të ndryshme, përgatitja e çdo sendi në gjithësi për ta adhuruar Zotin në gjuhën e vet etj.

Hipokritët gjithnjë japin deklarata që nuk përputhen me ndjenjën e tyre të brendshme, e Zoti pranon vetëm ato deklarime që burojnë prej zemrës së pastër e të sinqertë.

59. E kur fëmijët tuaj ta arrijnë moshën e pjekuris, le të kërkojnë leje (për

hyrje) ashtu si kërkuan ata para tyre. Allahu ju shpjegon dispozitat e veta, sepse Ai di më së miri dhe është më i urti.

60. E gratë e moshuara, të cilat nuk dëshirojnë martesë më, për to nuk është mëkat ta heqin petkun mbulues të tyre, po duke mos qenë zbuluese të bukurive, megjithëqë më së miri është për to të jenë të përmbajtura. Allahu dëgjon, di.

61. Nuk është mëkat për të verbërin, as për të çalin, as për të sëmurin, e as për ju vetë, të hani nga shtëpitë tuaja, ose nga shtëpitë e etërve tuaj, shtëpitë e nënave tuaja, në shtëpitë e vëllezërve e të motrave tuaja, në shtëpitë e xhaxhallarëve, të hallave, të dajëve tuaj, në shtëpitë e tezeve tuaja ose të atyre që u janë besuar çelësat e tyre, ose (në shtëpitë) e miqve tuaj. Mund të hani bashkërisht ose veçmas, nuk është mëkat. Kur të hyni në ndonjë shtëpi përhëndetni (ata që janë në to) me një përhëndetje të caktuar nga Allahu (me selamun alejkum) që është e bekuar dhe e këndshme. Kështu Allahu ua sqaron argumentet që t'i kuptoni.

62. Besimtarë janë vetëm ata që i besuan Allahut dhe të dërguarit të Tij, dhe kur janë me te (të dërguarin) për ndonjë çështje të përbashkët (të rëndësishme), nuk largohen pa i kërkuar leje atij. S'ka dyshim se ata që kërkojnë leje prej teje, ata i besojnë Allahut dhe të dërguarit të Tij. E kur të kërkojnë leje për ndonjë punë të tyre, lejo kë të duash, e kërko falje Allahut për ata, se vërtet, Allahu falë e është mëshirues.

63. Thirrjen e të dërguarit mos e konsideroni si thirrjen tuaj ndaj njëri-tjetrit. Allahu i di ata që tërhiqen prej jush timëzsh, prandaj, le të ruhen ata që kundërshtojnë rrugën e tij (të të dërguarit) se ata do t'i zë ndonjë telashe, ose do t'i godasë dënimi i idhët.

64. Veni re, se vetëm në pushtetin e Allahut është çka ka në qiej dhe në tokë. Ai e di gjendjen tuaj (besimin apo hipokrizinë), e ditën kur i kthehen Atij, Ai do t'u kallëzojë atyre për atë që vepruan. Allahu është i dijshtëm për çdo send.*

SURETU EL FURKANË

*Me emrin e Allahut, Mëshiruesit,
Mëshirëbërësit!*

1. Ai, që ia shpalli Furkanin (Kur'anin, dallues të së vërtetës nga e pavërteta) robit të vet (Muhammedit) që të bëhet pejgamber i botës (këshillues), është i madhëruar.
2. Ai është që vetëm Atij i takon sundimi

* Hipokritët, të cilët nuk donin t'i përuleshin gjykimit të Zotit dhe të Pejgamberit, betoheshin rëndë se nuk do ta thyenin urdhërin e Pejgamberit edhe sikur t'i thërriste ai për të dalë në luftë. Ai betim i tyre ishte i rrejshëm. Megjithatë, Pejgamberi ishte i obliguar t'u komunikojë, e ata do të përgjigjen për zbatimin e obligimeve të tyre.

Pasi që Pejgamberi shkoi në Medinë, shokët e tij u vunë në thumb të shigjetës prej armiqve, andaj ishin të detyruar të bëjnë pushimin edhe natën pa hequr armët e ngjeshura. Mendonin se a do t'ia dilnin që ndonjëherë të ishin të qetë, natën, e Zoti u premtoi se do të arrijnë të jenë të zotët e asaj toke dhe do të jenë të qetë e të sigurt në të. Të zbatojnë obligimet, e të mos mendojnë se kundërshtarët jobesimtarë janë të pamposhtshëm.

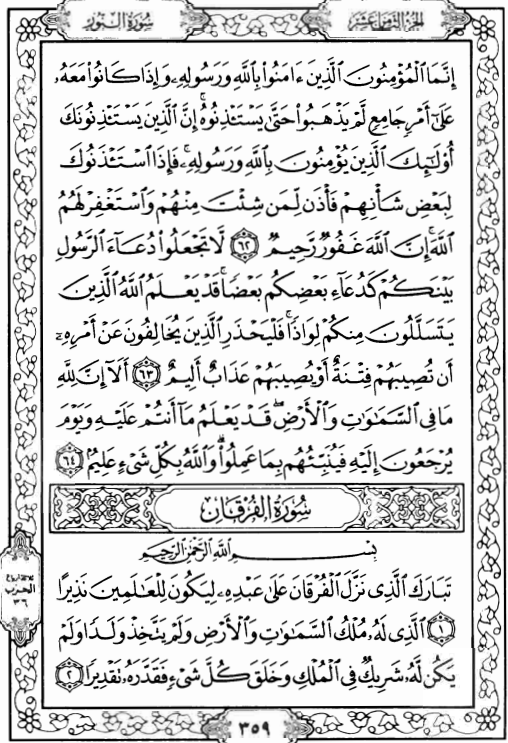
Myslmanët udhëzohen edhe për rendin shtëpiak, të cilin duhet respektuar.

Gratë e moshuara nuk janë aq të detyruara të jenë të mbuluar si të rejtat.

Kur shkonin myslimanët në luftë, çelësat e shtëpive të tyre ua lënin atyre që nuk shkonin, pse kishin ndonjë të metë trupore, por u thonin që të hanin lirisht në shtëpitë e tyre. Ata turpëroheshin dhe nuk hanin, bile mendonin se nuk ishin të lejuar në pikëpamje fetare. Për këtë arsye zbriti ajeti dhe u sqarua se kur mund të halet pa pyetur.

Myslmanët porositen të mos e thërrasin Pejgamberin si e thërrasin njëri-tjetrin, por ta thërrasin me ndonjë epitet të lartë.

Me ndihmën e Zotit, përfundoi përkthimi dhe komentimi i kapitnës "Suretun Nur". I lavdëruar qofsh o Zot!

i qiejve dhe i tokës, Ai nuk ka as fëmijë e as nuk ka shok në sundimin e Tij. Ai krijoi çdo gjë, duke e përsosur në mënyrë të qartë e të matur.